

Notat

om

Godkendelse efter Lov om social service mm.

Spec. i relation til Lov 564 af 06.06.07.

Ligeværds område er typisk skolesteder med tilbud om færdiggørelse af folkeskolen, ungdomsuddannelse og/eller uddannelse med henblik på arbejdsmarkedet og selvforsørgelse, så langt som mulighederne for den enkelte elev måtte række.

Udvidelse af indsatsområdet til dækning af de behov, som den unge måtte have af socialpædagogisk karakter er derfor ikke alene et spørgsmål om teknisk produktion af en ansøgning, med hvad det nu måtte afstedkomme af praktiske problemer, men i lige så høj grad eller højere et spørgsmål om holdning til, om man er uddanner /underviser, og/eller om man også hælder til det socialpædagogiske indsatsområde, fordi man mener at have noget at byde på ud over det almindelige sociale samvær og almen opdragelse/socialisering af den unge i forbindelse med uddannelsesforløbet.

Overvejelsen om at gå ind i det socialpædagogiske område er ikke enkel, men er som antydning af et komplekst indhold, hvor den fundamentale holdning til opholdsstedets karakter kan blive afgørende for det endelige valg.

Valget vil helt naturligt være påvirket af også udefrakommende forhold.

Uddannelsesstederne samarbejder allerede i dag tæt med kommunerne om den beskæftigelsesmæssige indsats til opfyldelse af kommunernes pligt efter Lov om aktiv socialpolitik og efter Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats til at forebygge, at en (ung) borger vedvarende får brug for offentlig forsørgelse.

STU-lovens fastlæggelse af, at den unge, der omfattes af lovens målgruppe, har et retskrav på et uddannelses tilbud, stemmer godt overens med beskæftigelseslovgivningen, og et beskæftigelsestilbud efter LAB-loven kan da også indeholde det lovpligtige tilbud efter STU-loven. Ankestyrelsen har netop i en principiel afgørelse, nr. 162-2009, fastslået, at kommunen er forpligtet til at følge i videst muligt omfang den unges ønsker til et uddannelses tilbud efter STU-loven som en del af beskæftigelsesindsatsen.

Finansieringen af opgaveløsningen er også relativ enkel - kommunen køber en uddannelsesplads til den unge tilpasset de krav, som beskæftigelseslovgivningen stiller til indsatsen.

I løsningen af denne opgave indgår imidlertid ikke et videre socialpædagogisk behov hos den unge, men alene det forhold at tage vare på de indlæringsmæssige behov, som kan være til hinder for, at den unge ikke kan forventes at ville blive i stand til at forsørge sig selv.

Målgruppen for Ligeværds uddannelsessteder har problemer ud over det beskæftigelses- og indlæringsmæssige, og det er derfor ganske naturligt, at uddannelsesstederne tager op til overvejelse også at byde ind på løsningen af socialpædagogiske behov hos den unge med henblik på at opnå en helhed i indsatsen for målgruppe. Herunder et tilbud om træning af sociale og bo-mæssige færdigheder. Dette vil med fordel kunne foretages i tilbud godkendt efter SEL § 85 eller SEL § 107.

Ligeværds uddannelsessteder er i kontakt med tiden og udvikler sig i overensstemmelse hermed - det er derfor selvfølgelig at se på den eksisterende målgruppe og opbygge et tilbud, der integrerer uddannelse og

sociale behov i en helhed, som tager afsæt i og lægger til grund for indsatsen, at arbejdsliv og privatliv er to gensidigt tilbagevirkende dele i den unges tilværelse.

Forholdet er nemlig, at en godkendelse inden for socialområdet medfører, at opholdsstedet får adgang (pligtmæssig) til Tilbudsportalen, hvor alle godkendte opholdssteder skal være registreret, og hvorfra kommunerne skal hente det sted, hvor den unge skal have ophold. Kommunerne må, således som systemet er skruet sammen, ikke visitere til opholdssteder, der ikke er optaget i Tilbudsportalen.

Den socialpædagogiske indsats, dette kræver samtidigt med løsningen af den unges uddannelses- og beskæftigelsesproblem, stiller krav til uddannelsesstedernes organisation og som nævnt om en godkendelse efter Lov om social service, der styrer kommunernes indsats i området, og det er disse forhold som styrer den beskrivelse, som skal til for at kunne opnå en godkendelse efter serviceloven.

Netop derfor er det vigtigt, at uddannelsesstederne gør sig klart, at man med en ansøgning om godkendelse bevæger sig ind i et område, hvor styring og krav fungerer på en noget anden måde end i uddannelsesområdet og beskæftigelsesområdet.

Det er derfor nødvendigt, at uddannelsesstederne nøje overveje, hvilke persongrupper udvidelsen af indsatsområdet skal omfatte: - vil man have under 18-årige med og/eller - vil man give et socialpædagogisk tilbud til den bestående målgruppe af over 18-årige, - er det bo-selv-løsninger og/eller - skal tilbuddet også omfatte videregående støtte- og behandlingsindsats for den unge, - skal man eventuelt være socialpædagogisk opholdssted for unge med kriminalitetsproblemer m.v.

Som godkendelsessøgende kan man altså definere sig som et egentligt opholdssted efter stk. 5, eller som et sted, der udover undervisning med udgangspunkt i elevens eget værelse på stedet, også stiller et nærmere angivet socialpædagogisk indhold til rådighed efter stk. 4. Selve det socialpædagogiske indhold defineres typisk efter SEL § 85 (træning m.v.). Det vil ikke være udelukket at give tilbud efter andre bestemmelser i serviceloven, men typisk vil disse bestemmelser ikke naturligt rette sig mod Ligeværds målgruppe.

Gennemførelse af et godkendelsesforløb stiller krav til ansøger og ansøgers evne til at beskrive mål, målgruppe, tilbud, pædagogik, organisation, økonomi, regnskab og revision, stab, finansiering og andre væsentlige forhold. Det er derfor nødvendigt, at ansøger er i tæt samarbejde med i hvert fald revisor, og - hvis der stilles særlige krav til organiseringen - med advokat eller anden juridisk sagkundskab til opsætning af mulig vedtægt som selvejende institution og lign.

Godkendelsen meddeles af beliggenhedskommunen - altså den kommune, hvor uddannelsesstedet holder til. Er der tale om et afdelingsopdelt uddannelsessted med geografisk spredning af afdelingerne, eks. vis hvor hovedafdelingen er beliggende i én kommune og selve opholdsstedet i en anden kommune, da er det opholdsstedets beliggenhedskommune, som meddeler godkendelsen.

Der er i særlige tilfælde, se bek. nr. 349, § 3, mulighed for at have fælles organisation.

Opholdssteder for unge under 18 år godkendes efter SEL § 143, stk. 4, resp. stk. 5, og § 143, stk. 1, der har følgende ordlyd:

§ 142, stk. 4

Egne værelser, kollegier og kollegielignende opholdssteder, hvor den unge selv råder over sin egen bolig, skal være godkendt som generelt egnede af kommunalbestyrelsen i den stedlige kommune.

Stk. 5

Opholdssteder for børn og unge skal være godkendt som generelt egnede af kommunal-bestyrelsen i den stedlige kommune. Dette gælder dog ikke for sådanne tilbud, med hvilke en kommunalbestyrelse har indgået en generel aftale om anvendelse af opholdsstedet, herunder om tilsyn.

§ 143, stk. 1

Velfærdsministeren kan i en bekendtgørelse fastsætte nærmere regler om godkendelse af og tilsyn med plejefamilier og opholdssteder efter § 142, stk. 1, 4 og 5.

Opholdssteder for voksne godkendes efter SEL § 144, der har følgende ordlyd

Private botilbud efter § 107 skal være godkendt som generelt egnede af kommunalbestyrelsen i den stedlige kommune. Godkendelsen skal også omfatte den hjælp efter loven, der ydes af det private botilbud under opholdet. Dette gælder dog ikke for tilbud, hvor en kommunalbestyrelse eller et regionsråd har indgået en generel aftale om anvendelse af et botilbud, herunder om tilsyn.

Stk. 2

Private behandlingstilbud efter § 101, stk. 1, skal være godkendt som generelt egnede af kommunalbestyrelsen i den stedlige kommune. Dette gælder dog ikke for tilbud, hvor en kommunalbestyrelse eller et regionsråd har indgået en generel aftale om anvendelse af et privat behandlingstilbud, herunder om tilsyn.

Stk. 3

Afgørelser efter stk. 1 og 2 kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 4

Velfærdsministeren fastsætter i en bekendtgørelse nærmere regler om godkendelse af og tilsyn med botilbud til voksne.

Stk. 5

Velfærdsministeren fastsætter i en bekendtgørelse nærmere regler om godkendelse og tilsyn med behandlingstilbud efter § 101.

Til bestemmelsen knytter sig bekendtgørelse nr. 349 af 9. maj 2008 om godkendelse af og tilsyn med private opholdssteder, private botilbud og private behandlingstilbud for stofmisbrugere.

STU-loven er et stort fremskridt i bestræbelserne på at give unge med indlæringsmæssige problemer m.v. mulighed for at få en uddannelse, hvoraf de kan forsørge sig i voksenlivet. Så meget desto mere ærgerligt er det, at en lov en sådan god og positiv hensigt ikke er stemt af med de love, som STU-loven skal spille sammen med.

Det er først og fremmest et problem, at forskellige kommuner kan være involveret i den direkte kontakt med og behandling af den unges sag. Forholdet er nemlig, at der ikke nødvendigvis er overensstemmelse kommunemæssigt mellem den unges bopælskommune og den unges opholdskommune. Dette problem kunne have været løst på en ganske enkel måde ved en bestemmelse i STU-loven om, at STU-forløb, herunder retten til en uddannelsesplan, påhviler den unges opholdskommune efter retssikkerhedslovens § 9/§ 9A, i det omfang den unge modtager støtte efter en af de i retssikkerhedslovens § 1 nævnte love.

En bestemmelse som nævnt vil sikre, at bopælskommunen efter STU-loven og opholds-kommunen efter retssikkerhedsloven altid er den samme under STU-forløbet, og vil dermed også sikre koordinationen m.v. af den samlede indsats for den unge.

Det fremgår af Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område § 1, stk. 4, jf. bekendtgørelse nr. 768 af 27. juni 2007 om retssikkerhed og administration på det sociale område, § 1, stk. 2, hvilke love der omfattes af retssikkerhedslovens bestemmelser.

Retssikkerhedsloven gælder, som lovens navn antyder, for den sociale lovgivning. At en lov er omfattet af retssikkerhedsloven medfører for bestemte forhold en række fordele såvel for borgeren/den unge som for kommunerne. Det gælder eksempelvis

- den kommune borgeren/den unge skal forholde sig til
- mellemkommunale forhold om opholdskommune, handlekommune og refusion
- sagsbehandlingsregler om dialogprincip m.v.
- ankeregler

Lov 564 af 06.06.07 og Undervisningsministeriets bekendtgørelse nr. 974 af 19.07.2007 om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov henviser ikke til retssikkerhedsloven

Jens Meyhoff august 2009